

Mazowiecki
Urząd Wojewódzki w Warszawie
www.mazowieckie.pl

JAK WYPEŁNIAĆ OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWE

INFORMACJA
DLA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Mazowiecki Urząd Wojewódzki
Warszawa 2016

I. KTO JEST ZOBOWIĄZANY DO ZŁOŻENIA OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWEGO I KOMU JE SKŁADA

❖ Samorząd gminny:

- radny - przewodniczącemu rady gminy,
- wójt, przewodniczący rady gminy - wojewodzie,
- zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta - wójtowi.

❖ Samorząd powiatowy:

- radny - przewodniczącemu rady powiatu,
- starosta, przewodniczący rady powiatu - wojewodzie,
- wicestarosta, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty - staroście.

❖ Samorząd województwa:

- radny - przewodniczącemu sejmiku województwa,
- marszałek województwa, przewodniczący sejmiku województwa - wojewodzie,
- wicemarszałek województwa, członek zarządu województwa, sekretarz województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa - marszałkowi województwa.

II. TERMINY SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

❖ Pierwsze oświadczenie składane jest w terminie 30 dni od dnia:

- złożenia ślubowania (radny, wójt, burmistrz, prezydent),
- powołania na stanowisko,
- zatrudnienia,

wg stanu na dzień złożenia oświadczenia.

❖ Kolejne oświadczenie składane jest:

- do 30 kwietnia następnego roku, *wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.*

❖ Ostatnie oświadczenie składane jest:

- na dwa miesiące przed upływem kadencji (radny, wójt, burmistrz, prezydent),
- w dniu odwołania ze stanowiska,
- w dniu rozwiązania umowy o pracę,

wg stanu na dzień złożenia oświadczenia.

Do pierwszego oświadczenia należy dołączyć:

- wójt (burmistrz, prezydent miasta) - informację o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem wyboru,
- radny gminy/powiatu/województwa - informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia jednostki samorządu terytorialnego, w której uzyskał mandat, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem wyboru; radni powinni zaprzestać prowadzenia w/w działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania,
- starosta, marszałek województwa oraz pozostałe osoby zobowiązane do złożenia oświadczenia w samorządach wszystkich szczebli – informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadzili przed dniem wyboru, powołania lub zatrudnienia; osoby te powinny zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia wyboru, powołania lub zatrudnienia.

W przypadku **zmiany w trakcie kadencji na stanowisku przewodniczącego** danej rady, nowo wybrany przewodniczący swoje kolejne oświadczenie składa wojewodzie (wraz z kopią uchwały o wyborze na stanowisko przewodniczącego oraz wcześniej złożonymi oświadczeniami majątkowymi). Sam wybór na przewodniczącego rady nie powoduje obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego w związku z tym faktem. Obowiązujące pozostają terminy złożenia oświadczenia przewidziane dla radnych, zmienia się jedynie osoba, której składa się oświadczenie majątkowe – jest to nie przewodniczący rady, lecz wojewoda.

III. PODSTAWA PRAWNA

- art. 24h i następne ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446),
- art. 25c i następne ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.),
- art. 27c i następne ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 486).

Wzory oświadczeń majątkowych

zostały określone w aktach wykonawczych opartych na wskazanych powyżej przepisach, tj. w:

- Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.02.2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego gminy, wójta, zastępcy wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta (Dz. U. z 2003 r. Nr 34, poz. 282),
- Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.02.2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego powiatu, członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu starosty (Dz. U. z 2003 r. Nr 34, poz. 283),

- Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 09.04.2009 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego województwa, członka zarządu województwa, skarbnika województwa, sekretarza województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa (Dz. U. z 2009 r. Nr 60, poz. 490).

IV. NIEZŁOŻENIE OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWEGO

Jeżeli określone w ustawach samorządowych terminy na złożenie oświadczenia majątkowego (w zależności od pełnionej funkcji - 30 dni od dnia ślubowania, powołania, zatrudnienia) nie zostaną dotrzymane, osoba której należy złożyć oświadczenie, w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu wzywa osobę zobowiązaną do złożenia oświadczenia majątkowego do niezwłocznego złożenia oświadczenia, wyznaczając dodatkowy 14-dniowy termin, który liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.

Niełożenie oświadczenia majątkowego, mimo upływu dodatkowego terminu, skutkuje:

- wójt (burmistrz, prezydent miasta), radny (gminy, powiatu, województwa) - WYGAŚNIĘCIE MANDATU,
- pozostałe osoby zobowiązane do złożenia oświadczenia w samorządach wszystkich szczebli – UTRATA WYNAGRODZENIA za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie do dnia jego złożenia (w przypadku, gdy oświadczenie zostanie złożone z przekroczeniem terminu); ODWOŁANIE lub ROZWIĄZANIE UMOWY O PRACĘ najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

V. PODANIE NIEPRAWDY LUB ZATAJENIE PRAWDY

Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego:

„Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

VI. OGÓLNE ZASADY WYPEŁNIANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

- staranność, rzetelność, zupełność,
- wykazanie majątku znajdującego się w kraju i za granicą,
- wykazanie wierzytelności,
- **określenie na wstępie informacji o panującym między małżonkami ustroju majątkowym lub**
- **każdorazowe określenie przynależności poszczególnych składników majątku do majątku odrębnego osoby składającej oświadczenie, bądź do majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową,**

- nie wpisujemy elementów majątku należącego do dzieci (darowizny, spadki), nawet jeżeli są one niepełnoletnie,
- nie podajemy majątku odrębnego współmałżonka oraz uzyskanych przez niego dochodów,
- oświadczenie składa się według stanu na dzień określony wymogami (nie chodzi tu o dzień sporządzania oświadczenia),
- w przypadku oświadczeń składanych wg stanu na koniec roku dołączamy kopie całego, kompletnego, podpisanego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT),
- brak obowiązku dołączania dokumentów źródłowych,
- nie pozostawiamy pustych rubryk, nie wpisujemy „nie” lub znaku „Z”, nie skreślamy rubryk. Jeżeli jakaś rubryka nie znajduje w danym przypadku zastosowania, to zgodnie z punktem 2 uwag do oświadczenia, należy wpisać „nie dotyczy”,
- w rubrykach mających zastosowanie w konkretnym przypadku wpisujemy **wszystkie** wymagane elementy zawarte w opisie rubryki, np. w sytuacji, gdy w pozycji wymagane jest podanie zarówno przychodu jak i dochodu, należy podać obie te wartości,
- oświadczenie składa się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach,
- w przypadku złożenia oświadczenia wypełnionego **przy użyciu komputera lub przez inną osobę**, składający oświadczenie musi podpisać się na każdej stronie dokumentu,
- w przypadku składania oświadczenia w postaci kserokopii, każda strona kserokopii musi być opatrzona oryginalnym podpisem składającego oświadczenie.

VII. PRZYNALEŻNOŚĆ SKŁADNIKÓW MAJĄTKU DO MAS MAJĄTKOWYCH

Składane oświadczenie majątkowe dotyczy majątku odrębnego oraz majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Wypełniając oświadczenie należy określić przynależność poszczególnych składników majątkowych, dochodów i zobowiązań do jednej z tych mas majątkowych.

Wspólność majątkowa powstaje między małżonkami z chwilą zawarcia małżeństwa z mocy ustawy, chyba że przyszli małżonkowie postanowią inaczej. Wspólność majątkowa obejmuje przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich, tworząc w ten sposób majątek wspólny.

Do majątku wspólnego należą w szczególności: pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków. Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku odrębnego każdego z małżonków.

Do majątku odrębnego każdego z małżonków należą:

- przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej,
- przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił;

wyjątkiem są przedmioty zwykłego urządzenia domowego służące do użytku obojga małżonków. Są one objęte wspólnością ustawową także w wypadku, gdy zostały

nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił,

- prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom,
- przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków,
- prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie,
- przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej),
- wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków,
- przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków,
- prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy,
- przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

VIII. INFORMACJE PODLEGAJĄCE UJAWNIENIU W OŚWIADCZENIU MAJĄTKOWYM

Ujawnieniu podlegają:

- prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom,
- zgromadzone środki pieniężne i papiery wartościowe,
- posiadane nieruchomości: domy, mieszkania, gospodarstwa rolne, inne nieruchomości,
- udziały i akcje w spółkach handlowych,
- nabycie od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków lub od komunalnej osoby prawnej mienia podlegającego zbyciu w drodze przetargu,
- prowadzenie działalności gospodarczej za wyjątkiem działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego,
- pełnienie funkcji członka zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w spółkach handlowych,
- dochody osiągnięte z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej lub zajęć,
- składniki mienia ruchomego o wartości powyżej 10 000 złotych,
- zobowiązania pieniężne o wartości powyżej 10 000 złotych,
- adres zamieszkania,
- miejsce położenia nieruchomości.

IX. O CZYM NALEŻY PAMIĘTAĆ PRZY WYPEŁNIANIU OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

❖ Zasoby pieniężne

Środki pieniężne to zarówno przechowywana gotówka, jak i środki przechowywane w formie bezgotówkowej (np. na rachunkach bankowych, rachunkach oszczędnościowych, funduszach inwestycyjnych itd.), jak również środki znajdujące się w dyspozycji innych osób fizycznych i prawnych, czyli np. udzielone pożyczki.

Ujawniając posiadane papiery wartościowe, należy wyszczególnić rodzaj papierów wartościowych (np. akcje, obligacje, bony skarbowe, weksle) oraz kwotę, na jaką opiewają, wartość, emitenta oraz rok nabycia.

❖ Nieruchomości

Posiadaczem jest zarówno właściciel danej nieruchomości, jak i użytkownik wieczysty (któremu przysługuje własność budynku wzniesionego na gruncie), a także faktyczny posiadacz nieruchomości o nieustalonej własności. Posiadaczem nieruchomości jest także najemca, dzierżawca, użytkownik lub osoba mająca inny tytułu do nieruchomości (np. spółdzielcze prawo do lokalu).

Przy określaniu wartości nieruchomości należy samemu oszacować wartość rynkową przedmiotowej nieruchomości. Jeśli znana jest aktualna wycena nieruchomości dokonana przez upoważniony do takiej działalności podmiot, należy wpisać dokładną wartość. Należy podać też rok, kwotę i formę nabycia. Jeśli do nabycia doszło w drodze darowizny lub spadku, należy podać szacunkową wartość nieruchomości.

❖ Dom

Ujawnieniu podlega dom (zarówno stojący na gruncie należącym do osoby składającej oświadczenie, jak również stojący na gruncie znajdującym się w użytkowaniu wieczystym, jak również dom w spółdzielni mieszkaniowej).

Ujawniając posiadany dom należy podać powierzchnię całkowitą domu, lecz przy szacowaniu wartości nieruchomości należy wziąć pod uwagę zarówno dom, jak i działkę, na której stoi. Jeśli działka nie jest własnością osoby składającej oświadczenie, jako prawo do domu ujmuje się prawo do nieruchomości gruntowej.

❖ Mieszkanie

Ujawnieniu podlega mieszkanie:

- lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość – mieszkania wykupione na własność od spółdzielni, gmin, zakładów pracy, kupione od dewelopera. W tym przypadku tytuł prawny do lokalu to „własność”, natomiast to nie jest „mieszkanie własnościowe”,
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, tzw. „mieszkanie własnościowe”,
- spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, tzw. „mieszkanie spółdzielcze”,

- lokal wchodzący w skład mieszkaniowego zasobu gminy, tzw. „mieszkanie komunalne”,
- prawo najmu mieszkania należącego do Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

❖ **Gospodarstwo rolne**

Gospodarstwo rolne to grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego o obszarze nie mniejszym niż 1 ha użytków rolnych.

Ujawnieniu podlegają prawa do gospodarstwa rolnego:

- własność – gospodarstwo rolne indywidualne lub współwłasność – gospodarstwo rolne wspólne,
- użytkowanie wieczyste,
- posiadanie samoistne,
- użytkowanie,
- zarząd,
- dzierżawa.

Kwoty przychodów i dochodów osiągniętych z gospodarstwa rolnego określa się zgodnie z przepisami o podatku rolnym i o podatku leśnym, gdyż dochody z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego nie podlegają ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

❖ **Inne nieruchomości**

Jako inne nieruchomości należy ujawnić wszystkie posiadane nieruchomości, które nie mieszczą się w kategoriach: dom, mieszkanie, gospodarstwo rolne.

Mogą to być:

- grunty niezabudowane,
- grunty gospodarcze i leśne nie wchodzące w skład gospodarstwa rolnego,
- nieużytki,
- działki rekreacyjne,
- inne.

❖ **Udziały i akcje w spółkach handlowych**

Należy podać liczbę i emitenta posiadanych udziałów lub akcji, rok nabycia, dochód uzyskany w danym roku z tego tytułu, a także informację, czy posiadane pakiety stanowią ponad 10% udziałów lub akcji poszczególnych spółek, jeśli jest wymagana.

Jako dochód uzyskany z posiadanych udziałów lub akcji w spółkach handlowych należy podać dochód faktycznie uzyskany, np.:

- dywidenda,
- dochód z umorzenia udziałów lub akcji,

- dochód z odpłatnego zbycia udziałów lub akcji na rzecz spółki w celu umorzenia tych udziałów lub akcji,
- wartość majątku otrzymanego w związku z likwidacją osoby prawnej.

❖ **Nabycie mienia w drodze przetargu**

Ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym podlegają nabyte w drodze przetargu prawa własności i inne prawa majątkowe od:

- Skarbu Państwa,
- innej państwowej osoby prawnej,
- jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków,
- komunalnej osoby prawnej.

W oświadczeniu należy podać opis mienia, datę nabycia, oraz podmiot, od którego mienie nabyto:

- ujawniamy całe mienie, także nabyte od gminy innej niż ta, w której pełnimy funkcję,
- wykazujemy mienie nabyte przez współmałżonka, chyba że należy do jego majątku odrębnego,
- podajemy mienie wskazane już w innych punktach oświadczenia, jeżeli zostało nabyte w sposób opisany w tym punkcie.
- nie wykazujemy mienia, nabytego od w/w podmiotów w drodze bezprzetargowej.

❖ **Prowadzenie działalności gospodarczej**

Działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego lub do Ewidencji Działalności Gospodarczej.

Ujawnieniu nie podlega informacja o prowadzonej działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego. Gospodarstwo rodzinne to gospodarstwo rolne prowadzone przez rolnika indywidualnego, w którym łączna powierzchnia użytków rolnych jest nie większa niż 300 ha. Rolnik indywidualny to osoba fizyczna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni użytków rolnych nieprzekraczającej 300 ha, prowadząca osobiście gospodarstwo rolne, posiadająca kwalifikacje rolnicze, zamieszkała w gminie, na obszarze której położona jest jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa.

❖ **Członkostwo w zarządzie, radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej**

Należy podać nazwę tego organu państwowego, przez który osoba składająca oświadczenie została zgłoszona do pełnienia funkcji.

❖ Inne dochody

Należy podać miejsca zatrudnienia, działalność zarobkową lub zajęcia wraz z wysokością uzyskiwanych dochodów nie podlegające ujawnieniu w innych punktach oświadczenia majątkowego. Uzyskiwanych dochodów nie należy sumować, lecz dla każdego źródła dochodu należy oddzielnie wpisać kwotę uzyskiwaną z tego tytułu.

Innymi źródłami dochodu mogą być:

- stosunek służbowy,
- stosunek pracy, również spółdzielczy,
- członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,
- praca nakładcza,
- emerytura lub renta,
- działalność wykonywana osobiście,
- działy specjalne produkcji rolnej,
- najem lub dzierżawa,
- prawa majątkowe, również prawa autorskie,
- oprocentowanie kapitałów pieniężnych,
- inne.

❖ Mienie ruchome

Mieniem ruchomym jest własność i inne prawa majątkowe dotyczące wszelkich rzeczy nie będących nieruchomościami, w tym również zwierzęta (jeśli nie wchodzi w skład gospodarstwa rolnego). W oświadczeniu majątkowym podlegają ujawnieniu składniki majątku ruchomego o wartości powyżej 10 000 złotych. Tak, jak w przypadku nieruchomości, jeśli aktualna cena nie jest znana, należy samemu oszacować wartość mienia, przy uwzględnieniu sytuacji rynkowej.

Mieniem ruchomym są:

- meble,
- dzieła sztuki,
- biżuteria,
- sprzęt rtv i agd,
- pojazdy mechaniczne, np. samochody, urządzenia, maszyny, również te służące do wykonywania działalności gospodarczej, gdy nie są własnością odrębnej osoby prawnej; przy pojazdach mechanicznych podaje się markę, model i rok produkcji pojazdu,
- obiekty trwale nie związane z gruntem, np. domki kempingowe,
- zwierzęta, jeśli nie wchodzi w skład gospodarstwa rolnego,
- inne.

❖ Zobowiązania pieniężne

Należy podać wszystkie zaciągnięte zobowiązania pieniężne o wartości powyżej 10 000 złotych zaciągnięte u osób prawnych i fizycznych, np. kredyty i pożyczki bankowe, pracownicze, wystawione weksle, pożyczki od osób fizycznych itd., ale też np. obowiązek zapłaty odszkodowania lub zadośćuczynienia osobie trzeciej za wyrządzoną szkodę.

Przy każdym zobowiązaniu należy podać warunki zobowiązania:

- nazwa podmiotu udzielającego (np. nazwę banku, dane personalne osoby fizycznej),
- wysokość zobowiązania w momencie zaciągnięcia,
- okres, na jaki zobowiązanie zostało zaciągnięte,
- wysokość zobowiązania na dany rok (na dzień wypełniania oświadczenia majątkowego),
- cel, na jaki zobowiązanie zostało zaciągnięte wraz z tytułem prawnym, np. umowa kupna, kredyt konsumpcyjny, zobowiązanie wynikające z wyroku sądu,
- inne warunki (np. wysokość oprocentowania).

❖ Część B oświadczenia majątkowego

Wypełniając tę część należy pamiętać, że jest ona niejawną i te informacje nie będą udzielane osobom trzecim, ani publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

X. NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE BRAKI, UCHYBIENIA, POMYŁKI

- złożenie dokumentacji niekompletnej (brak drugiego egzemplarza oświadczenia majątkowego, bądź jego poszczególnych stron lub brak zeznania podatkowego PIT); zdarza się również, że składane dwa egzemplarze oświadczenia różnią się treścią, bądź jeden z nich jest niewiarygodną kopią,
- pozostawienie niektórych rubryk oświadczenia niewypełnionych,
- niepodpisanie oświadczenia majątkowego przez jego wystawcę,
- brak określenia przynależności poszczególnych składników majątku do majątku odrębnego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową,
- brak określenia nazwy sprawowanej funkcji (dotyczy radnych, którzy wpisują jedynie wykonywany zawód, pomijając funkcję radnego, w związku z pełnieniem której składają oświadczenie majątkowe),
- brak określenia tytułu prawnego do posiadanej nieruchomości, wykazania jej powierzchni oraz wartości,
- brak wykazania osiągniętego przychodu i dochodu z gospodarstwa rolnego,
- brak wykazania lub niezgodność kwot dochodów ujętych w oświadczeniu majątkowym w porównaniu z załączonym zeznaniem podatkowym PIT,
- wykazanie ogólnego osiągniętego dochodu, bez podziału i wskazania kwot uzyskiwanych z poszczególnych tytułów,
- brak wykazania dochodu (diety) z tytułu pełnienia funkcji radnego,

- brak określenia warunków, na jakich zaciągnięto kredyt (wobec kogo zaciągnięto zobowiązania finansowe, w związku z jakim zdarzeniem oraz w jakiej wysokości).

XI. POSTĘPOWANIE ZE ZŁOŻONYMI OŚWIADCZENIAMI MAJĄTKOWYMI

Osoba, której złożono oświadczenie majątkowe, przeprowadza jego analizę. Przekazuje też jeden egzemplarz złożonych dokumentów urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie. Analizy dokumentów, poszerzonej o porównanie dokumentów do zeznania podatkowego (PIT) złożonego przez małżonka osoby składającej oświadczenie, dokonuje również urząd skarbowy, któremu został przekazany drugi egzemplarz oświadczenia majątkowego.

W przypadku podejrzenia podania nieprawdy lub zatajenia prawdy w złożonym oświadczeniu majątkowym, osoba dokonująca analizy występuje do dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe z wnioskiem o kontrolę jej oświadczenia majątkowego.

Osoba, która przeprowadziła analizę oświadczeń, w terminie do 30 października każdego roku, przedstawia odpowiednio radzie gminy, powiatu lub sejmikowi województwa informacje o osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie, nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia, jak również w działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

Dokumentacja oświadczeń majątkowych jest przechowywana przez okres 6 lat.

Kopie jawnej części oświadczenia majątkowego (Część A) otrzymują odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent), starosta, marszałek województwa - celem publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Oprac.:
Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

Opracowano na podstawie:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446).
2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 486).
4. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.02.2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego gminy, wójta, zastępcy wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta (Dz. U. z 2003 r. Nr 34, poz. 282).
5. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.02.2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego powiatu, członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu starosty (Dz. U. z 2003 r. Nr 34, poz. 283).
6. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 09.04.2009 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego województwa, członka zarządu województwa, skarbnika województwa, sekretarza województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa (Dz. U. z 2009 r. Nr 60, poz. 490).
7. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. 2012 r., poz. 803 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 584 z późn. zm.).
10. Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 r. (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 2082 z późn. zm.).
11. Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. 2016 r., poz. 380 z późn. zm.).
12. Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
13. Płonka T., Jak bezbłędnie wypełnić oświadczenie majątkowe, *Gazeta Samorządu i Administracji*, INFOR, nr 6-8 z dnia 13.03-10.04.2008 r.
14. Jak wypełniać oświadczenia majątkowe określone dla samorządowych funkcjonariuszy publicznych, *Urząd Skarbowy w Olsztynie*, www.olsztyn.is.gov.pl